

wordt gebracht.

De eerste resultaten van een verplaatsingsonderzoek wijzen uit, dat de meeste soorten zich maar weinig verplaatsen. Een uitzondering hierop vormen ondermeer de Kleine Vos, Atalanta en Koolwitjes. Parelmoervlinders, Blauwtjes en Dikkopjes zijn echter sterk aan één plaats gebonden. Van de Blauwtjessoorten zijn er al drie (die vroeger in Limburg voorkwamen) uitgestorven. Zeer bedreigd zijn o.a. het Dambordje, de Rouwmantel en de Nijmeegse Kapel.

Leidse Courant 24-09-81

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

DE EKSTER

ONBEKEND

MAAKT

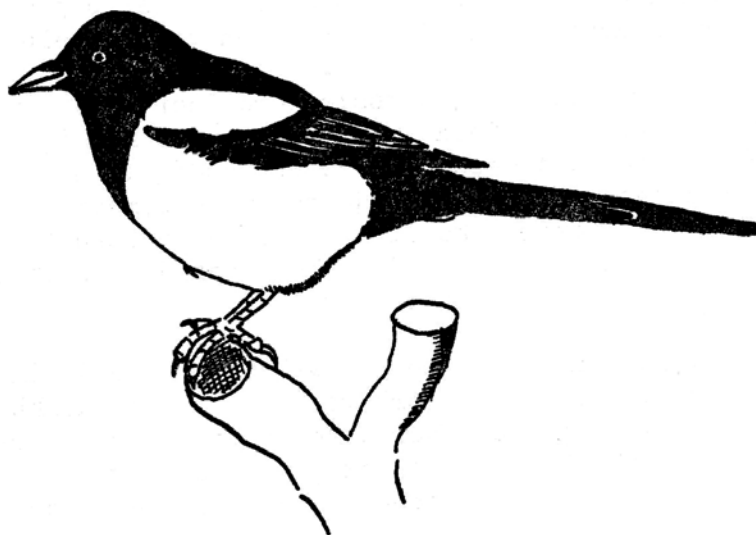
ONBEMIND

Maar ook

BEKEND

MAAKT

ONBEMIND

Zoals al eerder in dit blad te lezen was, organiseerde onze vereniging op vrijdag 30 oktober in het verenigingsgebouw (dat heet voortaan Buurthuis!) een discussieavond over de Ekster. Hiervoor was een deskundige bij uitstek uitgenodigd, n.l. Dr. Gert Baeyens. Zij is biologe en onlangs gepromoveerd op een studie over het sociale gedrag van de Ekster. Jarenlang heeft zij met een team van medewerkers de eksterbevolking van Haren (Gr.) en omgeving bestudeerd. Nu is zij werkzaam in de duinen, van de Gemeentewaterleiding Amsterdam.

Al voor Gert Baeyens met haar betoog kon beginnen, ontspon zich een discussie over de vraag of de Ekster schadelijk is voor de zangvogelstand. Ook de vossenstand, waarover de laatste tijd in de plaatselijke pers weer flink is geschreven, bleek een zeer aktueel onderwerp, waarover de meningen al even verdeeld waren als over de invloed van de Ekster.

Gelukkig werd besloten de eigenlijke discussie tot na de lezing te bewaren.

Zoals bij alle vogelsoorten, wordt ook bij de Ekster de dichtheid van de populatie bepaald door een groot aantal factoren. B.v. de hoeveelheid beschikbaar voedsel, de aanwezigheid van nestgelegenheid, de emigratie en de immigratie, de concurrentie van andere soorten en de aanwezigheid van predatoren.

Om een inzicht te krijgen in deze factoren werden alle eksters van de populatie bij Haren gemerkt, zodat ze in het veld van elkaar te onderscheiden waren. Vervolgens werd de "taal" van de eksters bestudeerd, waarbij verschillen in het gedrag van jonge en volwassen vogels werden opgespoord. Elk eksterpaar blijkt in een bepaald woongebied te leven (territorium), waarin geen enkele soortgenoot wordt geduld. Wel zwierven er elk jaar groepjes eksters rond, die niet tot broeden kwamen, en er ook geen duidelijk territorium op na hielden. Deze vogels hadden over het algemeen een lagere "sociale status". De jonge mannetjes vestigden zich meestal

in de nabijheid van het ouderlijk territorium, terwijl de jonge vrouwtjes meestal naar andere gebieden emigreren. Bij de keuze van een territorium bleken bepaalde gebieden favoriet: het betrof hier terreinen waar de eksters minder vaak gestoord werden door zwarte kraaien, b.v. vanwege de grotere dekking van bomen en struiken of door de aanwezigheid van menselijke activiteiten. (bij wegen en woningen e.d.) Zwarte kraaien zijn schuwer dan eksters en wagen zich niet zo dicht onder de mensen. Het is gebleken dat zwarte kraaien grote invloed kunnen hebben op de broedresultaten van de ekster. In de minst favoriete territoria (dus met weinig dekking van bomen en struiken en ver van menselijke activiteiten) was het broedsucces zeer gering door verstoring van zwarte kraaien. Het is dan ook waarschijnlijk dat het afschieten van kraaien bij Haren het gevolg zou hebben gehad, dat de eksterstand zou zijn toegenomen. Eksters kunnen zich tegen kraaien beschermen door dichter bij huizen en dergelijke te gaan broeden en door hun nest te voorzien van de welbekende overkapping.

Aan het begin van de discussie werd door (een duidelijke niet-eksterliefhebber) iemand de vraag gesteld: "Wat willen we nu eigenlijk: Eksters of zangvogels?" Spoedig bleek dat deze zaak zo eenvoudig toch niet ligt. Eksters roven soms de eieren en jonge vogels van de zangvogels, maar tot nu toe is uit geen enkele onderzoek naar voren gekomen, dat er een verband bestaat tussen de dichtheid van de eksterpopulatie en de dichtheid van de zangvogelstand. De schadelijkheid van de ekster is dus nog nooit bewezen.

Over het nut van de ekster is wel iets bekend. Eksternesten worden door roofvogels als b.v. Boomvalk, Torenvalk en Ransuil dankbaar in beslag genomen, zodat de ekster de woningnood onder deze soorten vermindert. Vaak leveren de vogels langdurig strijd om zo'n nest. Het is wel eens voorgekomen dat een uil al een ei had gelegd in een nest, toen het daarna weer door de ekster terug veroverd werd.

Dat het afschieten van eksters in een beperkt gebied niet zinvol is, bleek uit een proef die in de Betuwe werd gehouden. Aan een jagersvereniging werd gevraagd alle eksters in een bepaald gebied uit te roeien. Aldus geschiedde, maar na een jaar was dit effect volkomen te niet gedaan alle opengevallen territoria werden prompt bezet door eksters afkomstig uit andere gebieden.

Het was een leerzame avond. Maar al te vaak blijkt, dat het ingrijpen van de mens, met welke goede bedoelingen soms ook, uit onwetendheid meer schade dan voordeel voor de natuur opleveren.

Na afloop van de avond werd er nog even stevig door gediscussieerd.....over de VOS.....

Binnenkort hoopt het bestuur ook hierover een discussieavond te organiseren.

de redactie

- - - - -

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

MIDAS DEKKERS OVER NATUURBESHERMERS

Er bestaan enorm uiteenlopende meningen bij mensen van de dierenbescherming en bij mensen van natuurbescherming. Dierenbeschermers maken zich bezorgd over het lot van het individuele dier, natuurbeschermers over het heil der soorten. Als een mus op vreselijke wijze mishandeld wordt, zal de natuurbeschermers dat in principe niet erg vinden, want er zijn al